

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gegužės 9 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Andžej Maciejevski ir Egidijos Tamošiūnienės, susipažinusi su 2022 m. balandžio 27 d. paduotu **atsakovo Ž. P.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. vasario 3 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Atsakovas padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. vasario 3 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės I. P. ieškinį atsakovams O. F. ir Ž. P. dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK 346 straipsnio** 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK 347 straipsnio** 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovas kasaciniame skunde nurodo, kad teismai priėmė siurprizingą sprendimą, neužtikrino atsakovo teisės į sąžiningą procesą, pažeidė Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnį, teisinio apibrėžtumo, dispozityvumo, rungtyniškumo, lygiateisiškumo ir teismo nešališkumo principus. Nors ieškovė pareiškė *actio Pauliano* ieškinį, teismai, nagrinėdami bylą pakartotinai, neįspėdami atsakovų, savo iniciatyva ginčą perkvalifikavo į ginčą dėl tariamo sandorio. Tokiu būdu teismai paneigė atsakovo galimybes rungtis (**CPK** 12 straipsnis) ir pateikti argumentus, pagrindžiančius, kad sutartis nėra fiktyvi, todėl jos nėra pagrindo pripažinti niekine Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.86 straipsnio pagrindu. Teismai akivaizdžiai išėjo už bylos nagrinėjimo ribų, nes patenkino ieškovės ieškinį tokiu teisiniu ir faktiniu pagrindu, dėl kurio ieškovė nebuvo išreiškusi savo aiškos valios. Teismai nepagrįstai vertino, kad sutarties fiktyvumas yra akivaizdus. Kasacinio teismo praktikoje nurodoma, kad paprastai tariamieji, priešingai nei, pavyzdžiui, prieštaraujantys imperatyviosioms teisės normoms, sandoriai nėra akivaizdžiai niekiniai, nes tariamųjų sandorių šalys, sudarydamos tokių sandorių tik dėl akių (neketindamos sukurti teisių padarinių), slepia tikrąją savo valią. Šiuo atveju, net jeigu sutartis teismo dėl kažkokių priežasčių būtų laikoma neįvykdyta, ji vis tiek būtų galiojanti ir privalo būti vykdoma, todėl sutarties nevykdymas jokių būdų negali reikšti sutarties negaliojimo. Teismų padaryta išvada dėl sutarties tariamumo neatitinka bylos faktinių aplinkybių. Buto nuosavybės teisė teisėtai perėjo atsakovei – buto pirkimo-pardavimo sutartis yra notarinės formos, apie ją yra išviešinta Nekilnojamojo turto registre, buto perdavimas įformintas priėmimo-perdavimo aktu, buto faktinis valdymas yra perduotas atsakovei, byloje nėra ginčo, kad ji su vaiku gyvena bute. Be to, byloje Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, taikydamas laikinasias apsaugos priemones atsakovų naudai, be kita ko, vertino, kad atsakovai turėjo realias galimybes apsiginti nuo ieškovės pareikšto *Pauliano* ieškinio.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos kasaciniame skunde įvardytais klausimais, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK** 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 3 dalies reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (**CPK 350 straipsnio** 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (**CPK 350 straipsnio** 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4, 5 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti atsakovui Ž. P. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) 304 (tris šimtus keturis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto AB Lietuvos pašte 2022 m. balandžio 25 d.

Nepriimtas kasacinis skundas grąžinamas jį padavusiam asmeniui.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gražina Davidonienė

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė